ב"ה | גיליון 765
ערב שבת קדש
פרשת **האזינו** תשפ"ו

***		
י-ם	17:37	18:56
ת"א	18:01	18:58
חיפה	17:48	18:57
ב"ש	18:01	18:58

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

חבור התורה, המדע והאמנות

השפת אמת מסביר ש"**האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי**" רומז לחבור עשרת הדברות ועשרה מאמרות – חבור שמתקן את העולם על ידי התורה. עשרת הדברות הן תמצית התורה שבכתב ותיקון עשרה מאמרות הוא בעיקר על ידי התורה שבעל פה החודרת לעולם – זהו גם חיבורם של משה רבינו (נותן התורה מן השמים) ויהושע בן נון (המכניס את העם לארץ-לעולם), שהרי "פני משה כפני חמה [סוד תורה שבכתב] ופני יהושע כפני לבנה [סוד תורה שבעל פה]". בעומק, חבור התורה והעולם – הדברות והמאמרות – הוא בעצם חבור התורה עם המדע והאמנות (מתאים לשירת האזינו) שבעולם (והרמז: תורה עולה מדע ועוד אמנות).

השפ"א ממשיך שהתורה מוציאה מהכח אל הפועל כל מה שהטמין ה' בעולם, כמטר המוציא פירות מן האדמה, כפי שממשיך הפסוק הבא – "יערף כמטר לקחי וגו'". תכלית חבור התורה והמדע הוא להוציא פירות – מצוות ומעשים טובים הנעשים בגשמיות העולם הזה דווקא. כאשר רותמים את כל הישגי המדע ויפי האמנות לשרת את המצוות נוספים בכך הידורי מצוה. המדע והאמנות שייכים בעיקר לתרבות המערב ובירורם הוא בעצם בירור מלכי אדום – מלכי התהו שמתו – והכנסת האורות המרובים שלהם בכלים של עולם התיקון, כלי המצוות.

(י' אייר תש"פ)

אוצר הסיפור

שמואל שמואל

הרבי המהר"ש, האדמו"ר הרביעי בשושלת חב"ד-ליובאוויטש הסתלק בי"ג תשרי.

ביום שהגיע להכניס את כ"ק אדמו"ר מהר"ש בבריתו של אברהם אבינו, היו נוכחים הרבה חסידים. רבים שטרם נסעו הביתה חזרה מעלייתם לרגל לחג הפסח, ורבים שבאו כשמעם מלידת בן לכ"ק אדמר"ר הצ"צ.

הכל הי' מוכן. המוהל הכין כל השייך לקיום מצות מילה, ובני הבית הכינו הסעודה עבור כל האורחים. הנוכחים חיכו בכליון עיניים לבוא בעל הברית, כ"ק אדמו"ר הצ"צ, וכה עברו שעות הרבה, עד שלבסוף, בשעה מאוחרת ביום, התקיימה הברית מילה.

ועונה כ"ק: על שם שואב מים אחד בפאלאצק.

כשישב כ"ק לסעודה אמר: איי, די פאלאצקער חברה קדישא [החברה קדישא של פולוצק]! ובעת שקראו לילד בשמו, רבי שמואל, שאלו בניו של כ"ק הצ"צ: הלא במשפחתנו אין מי שנקרא בשם שמואל? וענה כ"ק: על שם שואב מים אחד בפאלאצק.

חסידי פאלאצק, שהיו נוכחים בברית המילה, חקרו בבואם לעירם מה אירע ביום זה אצל 'חברה קדישא'. ונודע להם, שביום זה מת איש מפורסם בעיר ועוד אחד שבק חיים לכל חי, שואב מים איש עני שלא הי' מפורסם. ראשית עסקו ה'חברה קדישא' באיש המכובד, ואת השואב מים לא מיהרו להתעסק בו ולהביאו לקבורה עד שעה מאוחרת ביום. קודם הקבורה, לא היתה אפשרות לקרות את כ"ק בשמו של הנפטר (כמו שמבואר בזהר), ובנראה שהי' השואב מים מהצדיקים הנסתרים.

הסיפור הזה, יחד עם סיפורים נוספים אודות המהר"ש, יכולים ללמד דבר חשוב אודות קריאה בשמות צדיקים: גם כאשר קוראים בשמו של צדיק אחד – עומדים שאר הצדיקים הנקראים כך ברקע התמונה, ומעניקים גם הם מרוחם לרך הנולד.

(מתוך "נפלאות" פ"ג)

אוצר הרמז

לולב – ר"ת וסו"ת

לולב ראשי תבות "**ו**טהר **ל**בנו **ל**עבדך **ב**אמת"; סופי תבות **כתרו**, "**כתרו** ישועה", הישועה באה מהכתר, היינו מאמונה טהורה באל אחד.

(מתוך "נפלאות" נח פ"ה)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

שמש-אור-ירח-כוכבים כנגד ארבעת המינים וכלל ישראל

בסוכות קוראים את מגלת קהלת. הפעם היחידה שמוזכרים כוכבים בספר קהלת היא בפסוק "**עַד אֲשֶׁר לֹא תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם**". יש כאן ארבעה דברים – שמש-אור-ירח-כוכבים – שכנראה הם גם כנגד ארבעת המינים של סוכות.

השמש-האור-הירח-הכוכבים הם הפנים-העינים-הנשמה-הלחיים – נקבילם כעת לארבעת המינים. יש עוד מדרש, יותר מפורסם, שמקביל את המינים לאברי הגוף – האתרוג הוא הלב, הלולב הוא חוט השדרה, ההדסים הם באמת העינים והערבות השפתים. אבל כאן הכל נמצא בתוך הפנים.

נחזור לפסוק: השמש לפי התנחומא היא קלסתר הפנים. מהו קלסתר הפנים בארבעת המינים? אני אומר בפשטות שזהו האתרוג – היפי, הלחלוחית. קלסתר הפנים של האדם הוא האתרוג שלו. בכלל, כשאני מסתכל על אתרוג, מה אני יכול לראות בתוך אתרוג מהודר ויפה? למה מקפידים על צהוב באתרוג, שלא יהיה ירוק? כי אני רוצה לראות באתרוג שלי שמש – הבדור הזה הוא ממש שמש קטנה, בדור השמש בזעיר אנפין.

מהו האור, שהמדרש מסביר שהוא העינים? ההדסים, שגם לפי הפירוש הרגיל בחז"ל הם העינים. המנהג הוא לקחת שלשה הדסים. כמה שוה שלש פעמים הדס? אור!

אחר כך בא בפסוק הירח. אמרנו שהירח, הנשמה, בעצם רומז לאף. בפנים האף הוא הכי בולט – במיוחד האף הארוך של היהודי, "ארך אפים" – וכל הכרת הפנים נקבעת לפי האף, לפי החוטמא. מהו, אם כן, האף? הלולב, הארוך בארבעת המינים, שכולם נקראים על שמו – לכן מברכים על כולם "על נטילת לולב" (כי הלולב הכי גבוה). איך קוראים ליריחו (עיר הירח והריח)? "עיר התמרים", המקום של "כפת תמרים". צריך לומר שיריחו עיר התמרים היא הכרת הפנים של ארץ ישראל. ידוע ש-לולב שוה חיים – ה"ויפח באפיו נשמת חיים" הוא הלולב.

לפי זה, מה הם הכוכבים, שהם הלחיים, או השיניים? חז"ל אומרים שהערבות הן השפתיים, הכי קרוב ללחיים ולשיניים.

חז"ל דורשים את הפסוק לא רק בהקשר לפנים של האדם, אלא גם ביחס לכלל ישראל – לכן הפסוק והדרוש שלו הם מאד יפים ויסודיים. איך דורשים ביחס לכלל ישראל? קודם כל, איך דורשים בכלל את הפסוק הזה, "עד שלא תחשך"? מה פירוש "זכֹר את בוראיך בימי בחורֹתיך"? תזכור את הבורא כל עוד שבית המקדש קיים. אל תחכה לחורבן הבית, אל תחכה לגלות. מדברים לעם ישראל כולו – אל תחכה שתגיע ל"מפני חטאינו גלינו מארצנו", תזכור את הבורא שלך כשבאמת טוב לך, כשהמקדש עומד על תילו. זו הבחרות של עם ישראל. מה קורה בגלות? "תחשך השמש והאור והירח והכוכבים". לפי הדרשה הזו, הפסוק מדבר על הגלות, שאנחנו עדיין בתוכה.

שוב, לפי ההסבר הזה כל אחד מהדברים בפסוק – השמש, האור, הירח והכוכבים – הוא משהו שקיים בעם ישראל בזמן שבית המקדש קיים. אמרנו שלגבי הפנים יש הרבה שיטות, אבל כאן במדרש יש רק שיטה אחת: השמש היא מלכות בית דוד. ההקבלה של השמש למלכות בית דוד מחזקת שהיא גם האתרוג, כי האתרוג הוא המלכות. מהו האור? התורה – "תורה אור". הירח הוא הסנהדרין. הסנהדרין יושבים בחצי גורן, כמו ירח. חז"ל אומרים שהאור הוא התורה והירח הוא הסנהדרין. יש אור של התורה בכללותה ויש את אלו שפוסקים את ההלכה של התורה, הסנהדרין. מהי היום סנהדרין? מערכת המשפט. כל הפולמוס היום לגבי מערכת המשפט הוא תיקון הירח – תיקון מיעוט הירח. כשהירח מתמעט מתקיים "מָקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע", כמ"ש בספר הקהלת.

להיות תלמיד חכם אמתי פירושו להיות צדיק

בסוף מגיעים לכוכבים. מי הם הכוכבים בעם ישראל? הכוכבים הם הנשמות החדשות שלעתיד – "וספֹר הכוכבים... כה יהיה זרעך". המדרש אומר שהכוכבים הם תלמידי חכמים.

להיות תלמיד חכם אמתי פירושו להיות צדיק. לפי הדרוש הזה, מכל הדברים בפסוק מה שהכי שייך לכולם, הוא דווקא כוכבים. אנחנו מתפללים שמלכות בית דוד תחזור במהרה, אבל, כמו שחז"ל אומרים, אף אחד לא יודע מתי זה יקרה. כמובן שאנחנו קשורים לתורה, רוצים לשמוע "תורה חדשה" מפי מלך המשיח. גם סנהדרין, משפט מתוקן, אין לנו כרגע – באמת גלות – ואנחנו מתחננים שהסנהדרין תחזור. מה שכן יש לנו הוא מציאות של תלמידי חכמים, "עיני העדה" בכל דור ודור, כמו שמוסבר בספר התניא. אלו הכוכבים, ואת אותם כוכבים צריכים לראות, כבנים צדיקים שלנו, מתוך הסכך של הסוכה.

(מוצאי י"ט תשרי פ"ד)

אוצר הפתגם

*** כתוב "מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול". בכל זאת, אנחנו מבקשים שהגם שפגמנו בכבודו של מלך מלכי המלכים – שימחל לנו.**

*** כשאני מבקש כפרה מה' אני מודה שהתלכלכתי, נטמאתי, הפסקתי את הקשר שלי.**

*** אנחנו עם סגולה, וחלק מסגולת עם ישראל הוא היכולת לסבול כל מצב, כמו האתרוג, הכי מהודר בארבעת המינים, שסובל את כל האוירים, את מזג האויר בכל עונות השנה שהוא על העץ – כולנו, כל היהודים, אתרוגים שיודעים לסבול (וכך להתיפות, להתהדר).**

מהדורה עיצוב: דענה אביחיל | 054-6580146